

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Možnosti rehabilitace dětského tištěného časopisu v době digitálních médií

Autor práce: Bc. Blanka Ježková

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.

Datum: 12. 05. 2017

Předložená diplomová práce se systematicky zabývá otázkou, zda a jak může dnes z pedagogicko-psychologického hlediska obstát – coby aktuální a plnohodnotné médium – (tištěný) časopis určený pro děti mladšího školního věku. Autorka se snaží poukázat nejen na to, že při dodržení určitých podmínek, jež se vážou k celistvé kultivaci dítěte (čímž míní časopis, který by „*rozvíjel dětské myšlení, představivost, plnil funkci zábavnou, relaxační a v neposlední řadě rozvíjel i smysl pro recepci estetických kvalit*“, s. 7), může takový časopis plnit svoji funkci velmi dobře, nýbrž reflektuje tento fenomén nadto i v jeho funkci žádoucí alternativy k vsudypřítomným digitálním produktům (s. 7).

Stanovenému cíli – rehabilitaci dětského časopisu jako plnohodnotného média, jehož potenciální možnosti stávající časopisecká produkce příliš nevyužívá – vhodně odpovídá struktura práce. V teoretické části autorka nejprve mapuje a analyzuje pedagogicko-psychologické a umělecko-výchovné poznatky týkající se potřeb dítěte mladšího školního věku (potřeba racionálně-kognitivní a emocionálně-relaxační) a v další části promýšlí tyto potřeby v souvislosti s jednotlivými funkcemi časopisu (estetická, vzdělávací, socializační, výchovná, relaxační). Kombinace analyzujícího a propojujícího syntetizujícího postupu umožnila autorce uchopit a zpracovat teoretické zázemí sledované problematiky poměrně komplexním způsobem. Druhou částí diplomové práce je tvůrčí projekt, nabízející konkrétní podobu dětského časopisu, u které Ježková jednak zohlednila teoretické poznatky z první části, a zároveň souběžně reflektovala aktuální kontext, tedy parametry současné postmoderní doby, v níž má dětský časopis jako médium obstát.

Obsahově považuji práci za velmi zdařilou. Autorka přetavila svou motivaci a nadšení pro zvolené téma do promyšlené a transparentní představy o celkovém záměru, takže epistemologická linie zůstává v celé její práci kontinuální (nikde se neodchyluje a neuhýbá k jiné, tematicky vedlejší či nerelevantní problematice), zřetelná a srozumitelná (čtenář je textem doslova doprovázen díky strukturované problematice a návodným pasážím). K tématu přistupuje Ježková věcně, disponuje poznatky na úrovni odpovídající odborné terminologie, dílčí poznatky dokáže zobecňovat, používá a klasifikuje obecné kategorie a modely, ale nikde tak nečiní samoučelně – získané poznatky průběžně zasazuje do patřičného kontextu a interpretuje je. Hloubkou svých analýz, podložeností komparativních soudů a kontextuální svých syntéz autorka prokázala výbornou orientaci v oboru. Teoretický vhled zhodnotila a umocnila v tvůrčí části diplomové práce, kde dokázala své vlastní nápady pečlivě a ukázněně zpracovat, věcně adekvátním a zároveň osobitým způsobem (autorka se v textu průběžně vyjadřuje sama za sebe, „přiznává“ a zdůvodňuje své pohyby a činí tak vhodně a přiměřeně, čímž podtrhuje sledovaný záměr a čtenář může předložený tvůrčí projekt sledovat zároveň jako experimentální myšlenkový projekt, u něhož nemusí tápat a pít se po logické návaznosti jednotlivých kroků).

Po formální stránce vykazuje práce některá pochybení. Rozsah textu je v pořádku, formát textu přes občasné nedostatky (např. chybí zarovnání do bloku – s. 26) v zásadě odpovídající, technická úroveň zpracování textu (obrázky, modely) dokonce vysoká, avšak normativnímu ideálu rozhodně neodpovídají bibliografické citace a odkazy. Chybí systematické odlišení mezi odkazy na přímý citát, resp. parafrázi – tzn. až na sporadické případy jsou veškeré parafráze odkazovány jako přímé citáty (chybí tedy uvozující „Srov.“ – např. s. 17, 28, 34, 45 a dále), přičemž parafrází odkazujících na porovnání s originálním textem je v diplomové práci naprostá většina. Kromě toho jsou některé odkazy použity nesprávně: je zavádějící, jestliže se autorka v textu odvolává na nějakého odborníka a v odpovídajícím odkaze figuruje jméno někoho jiného, kdo daného odborníka cituje ve svém díle (např. odkazy č. 14, 18, 24, 119 aj.). U odkazování „z druhé ruky“ je tedy zapotřebí formálně diferencovat (např. „Srov. Hvízďala, K. in: Černý, K. *Vzdělanostní společnost po česku...*). Drobnou formální nepřesností je též umístování odkazu před tečku na konci věty či před konec závorky (např. odkazy č. 35, 36 aj.), pokud k tomu není důvod vyplývající explicitně z obsahové víceúrovňovosti daného souvětí. Místy také chybí mezera mezi číslem odkazu a prvním slovem, zejména v případech, kdy odkazy slovem začínají „Tamtéž“ (např. odkaz č. 63, 63 aj.). Podobně se opakovaně objevuje chybné použití mezeríku a spojovníku: mezerík je často nesprávně nahrazen spojovníkem; zároveň je opomenuto, že mezerík má být z obou stran oddělen mezerou (např. s. 36, 44, 66 aj.).

Z jazykového hlediska je práce co do gramatické správnosti přijatelná, nejvíce chyb se nachází v interpunkci (průběžně) a dále ojediněle v pravopise či v chybných tvarech: např. *pragmatismus* namísto *pragmatismus* – s. 10; nespisovné *neposlechnul* – s. 66, nebo chybné *vytýčil* – s. 77). Obdobně lze v práci nalézt rovněž stylisticky neobratné až neadekvátní formulace („*Oživení díky pouhé fotografii reálných bratří, kteří mají nějaký reálný motiv k vaření, vnáší do této rubriky velké oživení.*“ – s. 48). Jejich míra a závažnost však celkovou úroveň představené práce zásadním způsobem neohrožuje.

Diplomovou práci Blanky Ježkové doporučuji k obhajobě jakožto velmi zdařilou.

Lucie Kolářová

Dobrovolné náměty k obhajobě:

- 1) V závěru své práce nastiňujete tematické okruhy, které se nabízejí k uchopení a dalšímu propracování pro případ, že by Váš tvůrčí projekt měl být dále rozvíjen, aplikován apod. Jeden z Vašich návrhů zní: *Prozkoumat možnosti, jak u dětí produktem podpořit národní hrdost* (s. 78). Zajímalo by mě, zda má být cílem národní hrdost jako taková, nebo spíše pozitivní a konstruktivní obsahy, které přirozeně souvisejí s naší zemí a jejími dějinami jakožto místem, kam dítě (čtenář) patří, takže by se pak národní hrdost stala přirozeným doprovodným efektem? Formulováno z druhé strany: našla byste Vy sama nějaký důvod, proč by bylo lepší nepodporovat u dětí primárně národní hrdost samu o sobě?
- 2) Jak hodnotíte křesťanský časopis Duha, určený stejné cílové skupině, kterou jste se zabývala ve Vaší práci?